



Saksbehandler:
Inger Skretting Opstad

Vår ref.:
Sak: 2018000805
J.nr: 19/248

Arkiv:
FA - G16

Dato:
09.01.2019

Smittevernplan 2019 - 2023

1. Lovgrunnlaget

Lov om kommunal helse - og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven (LOV 2011 - 06 - 24-30)

Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) (LOV-2000-06-23-56)
Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter Lov om helsemessig og sosial beredskap (FOR 2001 - 07 - 23-881).

Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) (LOV 1994 - 08 - 05 - 55).

2. Målsetting

Sokndal kommunes smittevernplan skal:

- Medvirke til å beskytte befolkningens liv og helse
- Redusere risiko for at innbyggerne blir utsatt for smittsomme sykdommer ved å forebygge og motvirke at de blir overført
- Sikre at innbyggerne får den helsehjelp og støtte de trenger når smittsomme sykdommer oppstår

Smittevernloven pålegger kommunen å utføre disse oppgavene:

- Skaffe seg oversikt over smittsomme sykdommer som forekommer i kommunen
- Drive opplysning om smittsomme sykdommer og gi råd og veiledning om hvordan de forebygges.
- Sørge for individuelt forebyggende tiltak blir satt i verk
- Sørge for at andre tiltak etter loven her, folkehelseloven eller helse- og omsorgstjenesteloven blir satt i verk

Kommuneoverlegen skal i følge smittevernloven:

- Utarbeide forslag til plan for helse- og omsorgstjenestens arbeid med vern mot smittsomme sykdommer, herunder beredskapsplaner og -tiltak, og organisere og lede dette arbeidet
- Ha løpende oversikt over de infeksjonsepidemiologiske forholdene i kommunen
- utarbeide forslag til forebyggende tiltak for kommunen
- Bistå kommunen, helsepersonell og andre i kommunen som har oppgaver i arbeidet med vern mot smittsomme sykdommer
- Gi informasjon, opplysninger og råd til befolkningen om vern mot smittsomme sykdommer
- Utføre alle andre oppgaver som følger av loven eller bestemmelser i medhold av loven, og medvirke til effektive tiltak for å forebygge smittsomme sykdommer og motvirke at de blir overført.

3. Lokale forhold

Befolkning:

Sokndal kommune har vedtatt å ta imot 20 kvoteflyktninger og 10 ved familiegjenforening i løpet av 3 år. Høsten 2017 er det 35 flyktninger i kommunen. I h.t. kommunestyrets vedtak i 2015, er det mottatt 20 ordinære flyktninger, mens det er 15 som har kommet gjennom familiegjenforeninger. Det fleste som bor i Sokndal er familier. Disse kommer oftest fra land med større smittepress enn i Norge, og blir innkalt til helsekontroll ved ankomst. Det er få fremmedarbeidere fra Øst-Europa. Barnevaksinasjonsprogrammet har stor oppslutning.

Næringsliv:

I kommunen er det for tiden 4 grisebesetninger og 2 med fjærfe, disse kan få smitte som i sjeldne tilfeller kan smitte til mennesker.

Drikkevann, avløp og renovasjon:

Sokndal kommune har 2 kommunale vannverk, Hauge vannverk og Åna-Sira vannverk som har 1500 abonnenter. Disse tar vann fra overflatevann. Når det gjelder kloakk, har kommunen vel 1200 abonnenter. Abonentene av vann og kloakk omfatter også fritidsboliger. Der vi ikke har kommunalt avløpssystem, blir dette i dag utført ved installasjon av godkjente renseanlegg.

Kommunen deltar i interkommunal renovasjonsordning.

Det er ikke kjøletårn nær bebyggelse, på Titanias tørkeanlegg kontrolleres vanndampen for legionella.

Institusjoner, serveringssteder, basseng, camping/overnatting:

Det er hotell i Sogndalstrand og campingplass på Hauge. Serveringssteder blir kontrollert av Mattilsynet.

Kommunen har 1 sykeheim, Solbø, med 36 plasser/beboere.

Det er svømmebasseng ved Sokndal skole.

Kommunale/interkommunale ressurser:

- Kommunen har 1 legekontor med 2 faste leger og 1 Lis1-lege (turnuslege).
- Helsestasjonen har 1 helsesykepleier, 1 sykepleier i deltidsstilling, og jordmor i deltidsstilling. I tillegg er det opprettet og lyst ut ny full stilling for helsesykepleier.
- Omsorgsavdelingen har ansvar for drift av sykeheim, tilsyn med beboere i omsorgsboliger, heimesykepleie, heimehjelp og psykiatrisk sykepleie.
- Legevakt for Dalane utenom kontortid er i Egersund.
- Stavanger universitetssjukehus har 1 ambulanse stasjonert i Sokndal.
- Det er 2 apotek i Egersund, medisiner kan bli sendt med buss til Kiwi på Hauge. På kveld og natt, er nærmeste vaktapotek Løveapoteket i Stavanger.
- Stavanger universitetssjukehus (SUS) og Sørlandet sykehus Flekkefjord er nærmeste sykehus med akuttfunksjoner. SUS har infeksjonsmedisinsk avdeling med isolat.
- Teknikk og miljø i kommunen har ansvar for mellom annet vann, avløp, renovasjon og brannvern.
- Mattilsynet har kontorsted i Egersund.
- Sokndal lensmannskontor har kontordag 3 dager i uken. Det hører inn under Sør-Vest politidistrikt med kontor i Stavanger. Politiet gir melding til kommuneoverlegen ved nye oppholds/arbeidstillatelser fra land med høy smitterisiko.

4. Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS)

I tråd med Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv § 3, er det utarbeidet risiko - og sårbarhetsanalyser (ROS). Disse er brukt som grunnlag for denne planen. Til sammen 5 scenarier som gjelder smitte er analyserte, 4 av disse er av slik karakter og omfang at denne planen blir iverksatt. Smitte drikkevann blir beskrevet sammen med annen forurensning i Plan for helsemessig og sosial beredskap. I kommunen sin overordnede beredskapsplan og ROS-analyser fra 2014 (revideres 2019), finner en mer detaljer om ROS-analysene.

5. Organisering og ledelse

Rollefordeling og ansvar for operativ ledelse i en situasjon som gjør at planen blir iverksatt,

er basert på kommunens overordnede beredskapsplan. En skal i hovedsak følge organisasjonskart og ansvarslinje i normalsituasjonen. Kapittel 2 i *Overordnet beredskapsplan* gir detaljert oversikt over kommunens organisering av krisehåndtering.

Type krise	Plan	Ansvar	Operativ leder
Omfattende	Overordnet beredskapsplan	Overordnet kriseledelse	Rådmann
Omfatter store deler av området helse, omsorg og velferd	Plan for helsemessig og sosial beredskap Plan for psykososialt kriseteam	Ledergruppe utvidet med kommuneoverlege Psykososialt kriseteam	Kommunalsjef Omsorg/Helse og velferd Leder for psykososialt kriseteam
Smitte	Smittevernplan	Ledergruppe utvidet med kommuneoverlegen	Kommunalsjef Omsorg/helse og velferd sammen med kommuneoverlege

6. Samordning planverk-tiltak

Smittevernplanen er underlagt *Plan for helsemessig og sosial beredskap* som igjen hører til under *Overordnet beredskapsplan for Sokndal kommune*. Smittevernplanen skal revideres hvert 4. år. Dato for oppdatering av planen skal stå på framsida. Ansvar for oppdatering: Kommunalsjef Omsorg/Helse og velferd. Planen og oppdateringer av denne, blir fordelt slik:

- Planen ligger på kommunens internettside, uten vedlegg
- Planen i papirform:
Sokndal legekontor
Legevakt Egersund
Kommunalsjef Omsorg/Helse og velferd.
Helse- og velferdsleder
Kommuneoverlege
Beredskapsansvarlig i kommunen
Rådmannen
Omsorgsleder
Helsestasjonen ved ledende helsesykepleier
- Planen elektronisk:
Fylkesmannen i Rogaland
Helse Stavanger
Sivilforsvaret
Politiet
Mattilsynet
NAV

7. Smittevern i normalsituasjonen

Normalsituasjonen er preget av forekomst og variasjon av vanlige smittsomme sykdommer. I behandling og oppfølging av disse, følger en Folkehelseinstituttet sin smittevernveileder for helsetjenesten.

Smittevern ved ansettelser.

Tuberkuloseforskriften stiller krav om tuberkuloseundersøkelse av visse yrkesgrupper. Det gjelder personer som i løpet av de 3 siste årene har oppholdt seg mer enn 3 måneder i land med høy forekomst av tuberkulose, og som skal tiltre eller gjeninntre i stilling i helse- og omsorgstjenesten, i lærerstillinger eller i andre stillinger knyttet til barneomsorg. Det vil bli utarbeidet rutine og skjema for dette. Mer om dette i vedlegg 1 om tuberkulosekontrollprogram.

Personer som arbeider med pleie i sykeheim, skal også kontrolleres for meticillinresistente gule stafylokokker (MRSA) dersom de siste 12 måneder har vært i en smittesituasjon: Fått påvist MRSA, bodd i samme husstand som MRSA-positive, hatt nær kontakt med MRSA-positive uten å bruke beskyttelsesutstyr, har vært i land utenfor Norden og har der:

- vært innlagt eller fått poliklinisk behandling ved en helseinstitusjon
- arbeidet som helsearbeider
- oppholdt seg i barnehjem eller flyktningleir

Dette vil også bli tatt med i rutine for nyansettelser og i arbeidskontrakt.

Vaksinasjonsprogrammet

Kommunen skal gjennomføre vaksinasjon mot smittsomme sykdommer etter *Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram*. Dette blir gjort gjennom:

- Barnevaksinasjonsprogrammet
- Vaksine til risikogrupper mot influensa, hepatitt og pneumokokkinfeksjon.
- Aktivt arbeid med vaksinasjon og oppfølging av særskilte grupper. Dette gjelder mellom annet barn med utenlandske foreldre, innvandrere, rusmisbrukere.

Reisevaksine er ikke en pålagt tjeneste, men dette blir tilbudt ved legekantoret.

Andre forhold

Infeksjonsforebygging blir også gjennomført gjennom kontroll av badevann om sommeren. Kommunen tar 2 prøver fra Linepollen, Halen og i Åna Sira som fast rutine hver sommer. Ved høye bakterietall eller ved mistanke om forurensing andre steder, tas flere prøver. Hensikten er å forebygge mage-tarminfeksjoner. Prøvene blir offentliggjort gjennom kommunens heimeside og face-book.

Tvang

Ved behov kan det med hjemmel i smittevernloven (§ 5 - 1 til 8) gjennomføres tvangsundersøkelse, kortvarig isolering og behandling. Det er svært sjelden at disse prinsippene blir benyttet, vi har ikke kjennskap til at det har blitt gjort i Sokndal kommune. Det formelle grunnlaget og hvem som kan gjøre vedtak om hva, går fram av i lovens kapittel 5.

Vedlegg smittevern i normalsituasjonen:

- Tuberkulosekontrollprogram for Sokndal kommune (vedlegg 1)
- Infeksjonskontrollprogram for Solbø sjukeheim – (vedlegg 6)

8. Smittevern i beredskapssituasjoner

ROS-analysene fra 2014, revidert i 2018, viser at forurensing av drikkevannskilder, pandemisk influensa, epidemi i institusjoner, import av farlig smittsom sykdom og legionellasmitte er hendelser som kan oppstå. For 4 av disse beredskapssituasjonene er det utarbeidet egne handlingsplaner. Disse ligger som vedlegg til planen. (Forurensing drikkevann i *Plan for helse og sosial beredskap*). Det kan også tenkes situasjoner med fare for smitte fra dyr. Kommunen samarbeider med Mattilsynet om smittevern tiltak i slike sjeldne tilfeller.

Andre smitteverntiltak- møteforbud, stengning av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfaglig smittsom sykdom, eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta:

- forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet
- stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der
- stans eller begrensninger i kommunikasjoner
- isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen
- pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avlusing av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering.

Ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen, kan Helsedirektoratet treffe vedtak som nevnt i første ledd for hele landet eller for deler av landet.

Vedlegg smittevern i beredskapssituasjoner:

- Tiltaksplan for pandemisk influensa (vedlegg 2)
- Plan for massevaksinasjon Sokndal kommune (vedlegg 3)
- Handlingsplan ved utbrudd av legionella (vedlegg 4)
- Handlingsplan for lokal håndtering ved mistanke om ebola eller annen alvorlig svært smittsom sykdom (vedlegg 5)

9. Rutine for varsling av smittsomme sykdommer

Hjemmel for varsling

Smittevernloven og *Helsepersonell-loven* pålegger leger meldeplikt og eventuelt varslingsplikt når de oppdager en smittet person i sitt arbeid. Varslingsplikt kan også gjelde annet helsepersonell som helsesykepleier, jordmor og sykepleier. Legene melder enkelttilfeller til *Meldingssystem for smittsomme sykdommer* (MSIS) etter visse kriterier. Ved de mest alvorlige sykdommene, skal det i tillegg til skriftlig melding, også varsles per telefon til kommuneoverlegen eller Folkehelseinstituttet. Plikt om slik melding gjelder også for ansatte i kommunen som arbeider ved sykeheimen, dersom det er utbrudd av smittsom sykdom her. Med varsling menes en umiddelbart formidlet beskjed på en slik måte at varsleren kan være sikker på at mottaker har fått varselet.

Utbrudd

Dersom det er mistanke om utbrudd av smittsom sykdom, skal dette varsles spesielt.

Folkehelseinstituttet definerer utbrudd som

- flere tilfeller enn forventet av en bestemt sykdom innenfor et område i et gitt tidsrom
- to eller flere tilfeller av samme sykdom med antatt felles kilde (hotell/feriested, utstyr, næringsmidler, vann e.a.)

Følgende utbrudd av smittsomme sykdommer skal varsles:

- utbrudd av de sykdommer som er meldingspliktige i MSIS
- utbrudd som mistenkes å ha sammenheng med næringsmidler (inkludert drikkevann)
- utbrudd i helseinstitusjoner
- utbrudd av særlig alvorlige sykdommer (andre enn dem som omfattes av MSIS), dvs. sykdommer med høy dødelighet, alvorlig sykdomsbilde eller høy komplikasjonsrate
- særlig omfattende utbrudd

Varsling av sykdom utenfor helseinstitusjon

Leger som mistenker eller påviser et utbrudd av tidligere nevnte sykdommer utenfor helseinstitusjon, skal varsle kommuneoverlegen. Kommuneoverlegen skal varsle Fylkesmannen og Folkehelseinstituttet og Mattilsynet ved mistenkt eller påvist smittsom sykdom overført med næringsmiddel eller som kan skyldes smitte fra dyr.

Folkehelseinstituttet skal varsle Helsedirektoratet dersom utbruddet anses som alvorlig.

Varsling av utbrudd i helseinstitusjon

Utbrudd av tidligere nevnte sykdommer i kommunale helseinstitusjoner, skal varsles til kommuneoverlegen og Fylkesmannen. Kommuneoverlegen skal, dersom mistanken ikke raskt kan avkrefte, varsle Folkehelseinstituttet. Folkehelseinstituttet skal varsle Helsedirektoratet dersom utbruddet anses som alvorlig.

Kommuneoverlegen varsler gjennom bruk av Vesuv, et web-basert system for varsling til Folkehelseinstituttet. Ved behov for umiddelbar kontakt, ringer en smittevernvakta (telefon 21 07 70 00 i kontortid, eller 21 07 66 43 utenom kontortid.)

Folkehelseinstituttet kan også varsles

per e-post til utbrudd@fhi.no

Varsling etter internasjonalt helsereglement

Lege, sykepleier, jordmor eller helsesykepleier som mistenker eller påviser et tilfelle av smittsom sykdom som kan ha betydning for internasjonal folkehelse og som ikke allerede er varslet, skal varsle kommuneoverlegen. Dersom kommuneoverlegen ikke er tilgjengelig, skal Folkehelseinstituttet varsles direkte. Kommuneoverlegen skal varsle Fylkesmannen og Folkehelseinstituttet.

10. Informasjon

I situasjoner der det er oppdaget eller er fare for spredning av smitte, vil behovet for informasjon være stort. Kommunen må regne med stor pågang fra pårørende, publikum og

media. Det er viktig med et offensivt kommunikasjonsarbeid og rask, samordnet reaksjon. Overordnet beredskapsplan gir utfyllende opplysninger om håndtering av informasjon i en beredskapssituasjon. Fagpersonell, særlig kommuneoverlegen, vil bli trukket inn i informasjonstjenesten ved behov.

11. Samarbeidende instanser

Det kan være nødvendig å hente inn råd fra samarbeidende instanser slik som Folkehelseinstituttet, Mattilsynet, Fylkesmannen og Stavanger Universitetssjukehus. Det vil også være nyttig å samarbeide med nabokommunene. Oversikt over disse finnes hovedberedskapsplan.

12. Medisinsk materiell og utstyr

Kommunen har lager av medisinsk materiell og utstyr ved legekantoret og Solbø sjukeheim. En kan her ha et utvidet lager av mellom annet penicillin og smertestillende. I hver enkelt beredskapssituasjon, vil en vurdere å utvide disse med nødvendig utstyr.

Sykeheimen og legekantoret har smittevernutstyr for personalet.

Ved behov for materiell som bærer, førstehjelpsutstyr, telt og tepper, kan Rogaland sivilforsvarsdistrikt kontaktes på 24 - timers nødtelefon.

Inger Skretting Opstad
Kommuneoverlege

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
190919	Tiltaksplan for pandemi
190920	Plan for massevaksinasjon Sokndal kommune
190921	Handlingsplan legionella
190922	Handlingsplan for lokal håndtering ved mistanke om ebola eller annen alvorleg svært smittsam sjukdom
190923	Tuberkulosekontrollprogram Sokndal kommune